

Jumalateenistus Nõos P, 30.05.21 kell 11.00, Kolmainupüha

Lektsioonid: 4Ms 6:22–27; Ef 1:3–6

Jutlus: Mt 28:16–20 (diakon Signe Salumets)

Laulud: 139 (1–3); 142 (1–3, 4); 141 (1–4); 138 (1–4)

Armum teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt, ja meie Issandalt Jeesuselt Kristuselt!

Jutlusemõtete aluseks pangem tähele Jumala sõna Matteuse evangeeliumist Mt 28:16–20: *Need üksteist jüngrit läksid aga Galileasse sinna mäele, kuhu Jeesus neid oli käskinud minna. Ja kui nad teda nägid, kummardasid nad teda, mõned olid aga kahevahel. Ja Jeesus astus nende juurde ja kõneles neile: „Minule on antud kõik meelevald taevas ja maa peal. Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse ja õpetades neid pidama kõike, mida mina olen teil käskinud! Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni.“*

Issandas armastatud vennad ja õed! Tere tulemas Kolmainupüha kirikusse! Kolmainupüha on üks uuematest kirikupühadest. Seada hakati ametlikult tähistama alles 1334. aastal. Aga ometi on see üks tähtsamaid kirikupühi – usutunnistuse püha, oma usust tunnistuse andmise püha.

Selle püha teemaks on „Varjatud Jumal“ – see Jumal, keda me küll südamega tunneme, aga keda mõistusega päris lõpuni hoomata ei oska – ja ka meie kirjakohtad kõnelevad sellest, et me peame küll Jumalat teenima ja lõpuni usaldama, aga päris nii lihtsaks nagu ükskordüks või tähestik ei saa Tema tõeline olemus meile kunagi. Meie oleme lapsed, tema on meie Isa. Meie oleme lapsed, Tema on otsekui täiskasvanu.

Kolme lapse emana saan mõnikord aru, kui suur müsteerium on üks täiskasvanu pisikese lapse jaoks, koos kõigi nende keeldude ja käskudega, mis kohe üldse ei meeldi ja mida kohe nii väga ei tahaks täita. Ometi on need käsud ja keelud mõeldud selle lapse enese kaitsmiseks, selleks, et ta oma uudishimuga, oma põikpäisusega mõnikord, oma maailma veel mitte nii selge tundmisega ei satuks sekeldustesse.

Ja just täpselt nii peab meie eest hoolt ka Jumal ja ka Piibli on Ta andnud meile selleks, et meil oleks midagi, millest kinni hoida, midagi, mida järgida, midagi, kust juhatust saada, kui oma mõistus otsa saab. Otsekui kiri, mis on jäetud laua peale selle kohta, kus on valmis pandud õhtusöök ja mida õhtul teha tuleb ja mis kell voodisse minna, kui ema ja isa ise parajasti kodust ära on.

Ometi ei ole Jumal ära. Jumal ei ole kaugel. Jumal ei ole võõras. Jumal on siin ja kindlasti meiega. Kolmainus Jumal. Kolm ühes, nagu kiri šampoonipudelil. Kolm ühes: midagi sellist, mille mõistmine meil natukene üle jõu käib isegi täiskasvanuna. Jumal on üks, aga ta ilmutab ennast meile kolme isikuna. Ja meie ei pea seda iseene jaoks lõpuni lahti seletama, vaid seda uskuma ja usaldama. Just nimelt usaldama – usaldus on kõige alus ja kõige võti. Usaldus Jumala vastu. Usaldus, et isegi kui me ei mõista, siis me teame ometi kindlalt, et Tema soovib meile head.

Minu ühe kolleegi töölaua on väike paber, kuhu on kirjutatud: „Isa, kui ma ka alati ei mõista Sinu tahtmist, siis usaldan ometi.“ See võiks olla meile kõigile juhiseks hommikul voodist tõustes ja õhtul sinna heites. Sest ainult usalduse läbi saame me täita seda käsku, mis Jeesus andis meile oma lahkumisel. Needsamad lahkumissõnad, kuulsaimad viimased sõnad maa peal: „Minge siis ja tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa, Poja ja Püha Vaimu nimesse ja õpetades neid pidama kõike, mida mina olen teid käskinud“. Ja sinna juurde lubadus: „Ja vaata mina olen iga päev teie juures.“

See on otsekui täpselt keeleliselt risti vastupidine Jeesuse ühele varasemale ütluks: kui me armulauale tulles kuuleme alati seda kutset „Tulge!“, siis nüüd öeldakse meile. „Minge!“ Aga see „Minge!“ ei tähenda äratõukamist. See „minge“ ei tähenda ujuma õpetamist sellel poisikeste suvelaagri kombel, et lükkame kellegi paadisillalt alla ja vaatame, mis juhtub. See ei ole koera vihma kätte lükkamine ukse vahelt, kui me ei viitsi temaga jalutama minna – et mine õienda oma hädad ära ja tule siis tagasi.

See „Minge!“ tähendab, et kõike seda, mida meile on nii külluslikult antud – tõde Piibliraamatus, Jumala Sõna valgust, mis peaks särama meie südames ka pimedaimal ööl – tuleb minna ja jagada

neile, kes sellest veel ilma on, et mitte keegi maailmas ei jääks sellest puudutamata.

Ligipääs Kristuse armule peab olema kõigil. Iseküsimus on see, kas kõik selle vastu võtavad. Ei võta me ju ka oma maistelt vanematelt alati vastu kõike seda, mida nad meile pakkuda üritavad. Aga meile kõigile on antud võimalus. Kõigile võrdselt. Või nagu selle kohta apostel Paulus kirjutab: „Ei ole siin juuti ega kreeklast, ei ole siin orja ega vaba, ei ole siin meest ega naist“ (Gl 3:28).

Kõik on võrdsed, kõik on kutsutud. Kõik on kutsutud mitte üksnes Galileasse, kuhu Jeesus lähetas oma esimesed jüngrid tagasi – otsekui tagasi alguspunkti, aga mitte tegema vigade parandust, mitte koristama lauale jäetud nõusid või parandama mõnda mööblitükki, mis logisema jäigi, mitte tegema heaks mõnda näpuviga, mis on arvepidamises ette sattunud. Ei, vaid Jeesus saadab nad uuele algusele vastu, uuele tegelikkusele, uuele elule. Teistsugusele ja pühitsetud elule. Nad on saanud Püha Vaimu, nad on saanud ülesande, nad on kutsutud jagama oma vendadega kõike seda head, mida Jumal on neile usaldanud.

Mitte maasse ei pea me kaevama neid aardeid, mis meie kätte on usaldatud, vaid kandma hoolt, et neid kasutatakse Jumala riigi töös. Selle ülesande jätab Jeesus mitte üksnes neile kalameestele ja maksukogujatele 2000 aastat tagasi, vaid sinule ja minule siin ja täna. Ülesande rääkida Jumala armust, rääkida Tema imelistest töötustest meile. Rääkida sellest, et Ta armastab meid kõigest hoolimata ja et meie võime ennast usaldada Tema hoolde.

Jeesuse nimi, millega Tema eostamisest kuulutatakse Neitsi Maarjale, on Immanuel, mis tähendab „Jumal meiega“. Tõepoolest, Ta on meiega! Ja kui Tema on meiega, siis miks peaksime me tundma hirmu? Miks me peaksime tundma hirmu ükskõik kui suurte katsumuste, ükskõik milliste raskuste ees siin elus? Hirmu ei ole! Või kui on, siis on see lapselik hirm, mis läheb üle, kui Isa selle lapse oma sülle võtab. Kui ta tunneb enda ümber neid tugevaid käsi, mis teda hoiavad, siis ta enam ei karda.

„Tugevad on Jeesu käed“, ütleb „Kiriku Laulu- ja palveraamatu“ 347. laulu algussalm. Tõepoolest, nii hea oleks jääda nende tugevate käte embusse! Jäädagi Tema sülle vaikselt nutta tihkuma ja tunda ennast turvaliselt. Aga Jeesus ütleb: „Minge!“

Veel ühele mehele ajaloos öeldi „Mine!“ ja tema kartis ka. Tema, kes pidi viima edasi Jumala sõnumi, lõi araks ja pöördus teises suunas. Te kõik mäletate, mis temaga juhtus – selle tubli prohvet Joonaga, kes hirmust värisedes palus ennast heita üle parda merre, teades, et just tema kõhklused ja kahtlused on seadnud ohtu nende inimeste elud, kes olid tema vastu lahked olnud ja talle oma laevas aset pakkunud.

Aga Joonale anti aega järelemõtlemiseks ja pärast seda ta läks. Ta võttis kuulda seda käsku „Mine!“ ja kuulutas Niineve rahvale. Mitte seda sõnumit, mida ta oleks ise tahtnud kuulutada – „Te olete pahad, te olete hukatusse määratud“ – vaid seda sõnumit, mille Jumal talle kaasa oli pannud: „Teil on võimalus – pöörduge, kahetsege, ja te saate päästetud!“ Ja Joonaga kuulutuse kaudu sai see ka tõesti sündima.

Nii sünnib ka meie eludes. Igaüks meist võib mõnel hetkel tunda ennast Joonana. Tunda, et ta ei oska rääkida Jumala suurtest asjadest, ei julge seda teha, et ta ei mõista isegi nii hästi ja targasti, et sellest veel teistele õpetust jagada. Ometi, kellele Jumal annab ülesande, sellele annab ta ka võimed selle täitmiseks. Kellele pannakse koorem, see saab ka jõu, et seda kanda. Nii läks Joonaga, nii läks Moosesega, nii läks Eelijaga, nii läks kõigi nendega, keda Jumal on kutsunud aegade jooksul, ja nii läheb ka meiega.

Ka nendel rasketel aegadel, kui me ei ole tohtinud koguneda selle kauni kiriku võlvide alla, ka nendel eraldatuse aegadel on Jumal ikka olnud meiega. See müstiline kolm-ühes Jumal, see, kes armastab, julgustab ja pühitseb. See, kes saadab meid tagasi algusesse, Galilea mäele ja lapseusu juurde. Nimelt lapseusu juurde, sest laps on see, kes on suurim taevariigis, ja alati Issanda palge ette oodatud. Miks küll? Sellepärast, et lapsed oskavad usaldada.

Neil epideemia aegadel jäi mulle eriliselt hinge jutlustaja Jon Sullivanilt pärit termin, mida võiks eesti keelde tõlkida kui „nakkav kristlane“ (*contagious Christian*). Epideemia ajal kõlab see omamoodi humoorikalt. Me kõik kardame seda teist nakkust, seda, mille pärast me oleme sunnitud maske kandma, mis omakorda sunnib meid üksteisele silma vaatama. Aga just rasked ajad on see hetk, mil me võiksime ise nakatada teisi inimesi millegi muuga, nimelt Kristuse sõnumiga. Me

võiksimme seda kanda läbi nende maskide ja nende kohalt üksteisele otsa vaadates. Me võiksimme lasta sellel valgusel, mis meile on antud, oma silmadest särada nende peale, kes sellest veel ilma on, et ka need saaksid nakatatud usust, kes on sellele veel võõrad. Meile on antud kutse, kutsumus, kohustus. Meile on antud usk.

„Minge!“, ütleb Jeesus ja kutsub meid tegema oma tööd. Kutsub meid tunnistust andma, kutsub meid usku jagama. Ja nii, nagu Peetrusele anti luba tulla Jeesuse juurde üle vee kõndides, nii antakse ka meile – aga meie ei tohi kõhklema lüüa. Meie usk peab olema nii tugev, et ei ole seda kahevahel olekut, millest evangelist Matteus tänases perikoobis kirjutab.

Ei olnud need jüngrid, need Jeesuse lähimad järgijad, tõenäoliselt mitte kahevahel selle suhtes, kes on Jeesus, või selle suhtes, et Jumal on kõikvõimas – pärast kõiki imetegusid, mis nende silme all olid sündinud. Nad olid aga suuresti kahevahel iseeneste suhtes. Neile tundus, et see arm, see müsteerium, see usu saladus on liiga suur, liiga võimas, liiga keeruline ja mõistetamatu ühe harimatu kalamehe või maksukoguja jaoks. Neile tundus ka, et nemad ei oska sellest rääkida, et nemad ei kõlba, et nad ei sobi.

Alandlikkus on kohane voores, aga see ei tohi meid tagasi hoida Jumala riigi tööst. Sest alandlikkuse juurde peab kuuluma usaldus. Seesama usaldus, et Jumal jagab mitte ainult ülesandeid, vaid ka võimeid nende täitmiseks, et ka kõige tühisemast meie hulgas võib saada Tema sõna kuulutaja, isegi kui me ise ei tunne end selleks sugugi kohased ja sobivad olevat.

Kahest tavalisest käest on küllalt, et panna need kellegi õlale, kes vajab lohutust ja tuge ja juhatust. Kahest tavalisest silmast on küllalt, et vaadata kellelegi otsa, ja ühest suust, et öelda: „Jumal armastab sind ja kutsub sind enda juurde!“ Kahest tavalisest jalast on küllalt, sest kui neid juhivad usk, siis võivad need kõndida ka vee peal.

Aamen.